

KÚRIA

v é g z é s e

Az ügy száma: Kvk.V.37.941/2016/3.

A tanács tagjai: dr. Lomnici Zoltán a tanács elnöke,
dr. Kárpáti Magdolna előadó bíró,
dr. Kurucz Krisztina bíró

A kérelmező:

Képviselője: dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda
(ügyintéző: dr. Czeglédy Csaba ügyvéd)

A kérelmezett: Nemzeti Választási Bizottság

A per tárgya: népszavazási ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó: a kérelmező

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Nemzeti Választási Bizottság 2016. szeptember 30. napján kelt 99/2016. számú határozata

Rendelkező rész

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 99/2016. számú határozatát részben megváltoztatja és megállapítja, hogy a kifogással érintett kampányeszköz sérti a választás tisztaságára, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

- [1] A kérelmezett Magyarország Kormányának kezdeményezésére a 14/2016. számú határozatával hitelesítette az „Akarja-e, hogy az Európai Unió az Országgyűlés hozzájárulása nélkül is előírhasssa nem magyar állampolgárok Magyarországra történő kötelező betelepítését?” országos népszavazási kérdést. A népszavazás 2016. október 2. napjára került kitűzésre.
- [2] A népszavazás és a népszavazási kampány 2016. augusztus 13-án indult és 2016. október 2. napján 19.00 órakor ért véget.
- [3] A kérelmező 2016. szeptember 26-án kifogást nyújtott be a kérelmezetthez. Érvelése szerint a Budapest, ... u. és .... sarkán 2015. szeptember 25-én látható „Ne kockáztassunk! Szavazzunk nemmel! Október 2.” tartalmú óriásplakáton legközelebbbről készített fénykép jobb alsó sarkában szabad szemmel, gyalogosan (pl. autóból egyáltalán nem látni) és közvetlen közélről is csak nehezen, alig olvasható, hogy „Készült Magyarország Kormányának megbízásából”.
- [4] A kérelmező megsértett törvényhelyként megjelölte a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 2. § (1) bekezdésének a), c), e) pontjait, 144. § (1) bekezdését, 208. §-át, a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (Nsztv.) 1. § (1) bekezdését, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (Mttv.) 46.

Kvk.V.37.941/2016/3.szám

- § (9) bekezdését és 203. § 22. pontját. Kérte, hogy a kérelmezett, egyebek mellett, az impresszum hiánya miatt is állapítson meg jogszabálysértést, tiltsa el a Kormányt a további jogsértéstől, és szabjon ki bírságot a szándékos és a sajtóhírek alapján országos méretű jogsértés miatt. Beadványának alátámasztására fényképfelvételeket csatolt.
- [5] A kérelmezett a 99/2016. számú határozatában a kifogást elutasította. Az volt a jogi álláspontja, hogy a kifogással érintett népszavazási plakát megfelel a reá vonatkozó törvényi rendelkezéseknek, nem valósult meg a Ve. 2 § (1) bekezdésébe foglalt választási alapelvek sérelme.
- [6] Határozatának indokolása szerint a fényképfelvételeken látható plakát kampányeszköz, amely a Ve. 144. §-a szerinti törvényi definícióra figyelemmel népszavazási plakátnak minősül.
- [7] Az impresszum feltüntetésének kötelezettségéről az Mttv. 46. § (9) bekezdése rendelkezik, de e törvényhely kizárólag sajtótermékre és egyéb kiadványra írja elő a szerkesztésre és kiadásra vonatkozó legfontosabb adatok (impresszum) feltüntetését. A választási plakát az Mttv. 203. § 22. pontja értelmében nem minősül kiadványnak, e törvényhely felsorolásának „egyik eleme sem fedí le kifejezetten a plakát fogalmát”, ezért a kifogás tárgyává tett népszavazási plakátnak nem kötelező tartalmi eleme az impresszum.
- [8] A kérelmező által hivatkozott 936/2014. számú NVB határozat a kifogás eldöntésére nem irányadó, mivel abban az eljárás tárgya nem plakát, hanem egy sajtótermék választásokkal foglalkozó külön száma volt.
- [9] A kérelmezett rögzítette még a következőket is: Megfelel a választás tisztaságára és a rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveknek az olyan plakát, amelyből magából, egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy kinek a támogatására ösztönöz. „Maga a beadványozó is hivatkozik a népszavazási plakáton szereplő „Készült a Kormány megbízásából” feliratra. Mindezekből megállapítható, hogy a plakáton szereplő felirat alkalmas arra, hogy az érdeklődők megállapíthassák, ki volt a megrendelője, és kinek a támogatására ösztönöz”.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem

- [10] Kérelmező kérte a kérelmezett határozatának megváltoztatását, az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 218. § (2) bekezdésének a) és b) pontjaira alapítottan a jogszabálysértés megállapítását és a Kormány eltiltását a további jogszabálysértésről. Hivatkozott az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésének, az Nsztv. 1. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjainak, 141.§-ának, 144. § (1) bekezdésének, 208. § alapján irányadó Mttv. 46. § (9) bekezdésének és 203. § 22. pont c) pontjának, valamint az egyes sajtótermékek engedélyezéséről és az impresszum feltüntetéséről szóló 29/1986. (IX.1.) MM rendelet (MMr.) 11. §-ának megsértésére. Álláspontja szerint az általa kifogásolt plakát „egyéb szöveges kiadvány”-nak minősül, ezért ezen szerepelnie kellene impresszumnak. Egy óriásplakátnál további követelmény az is, hogy „ne kisméretű, un. törpebetűkkel írják le a hiányos impresszumot, mivel az óriásplakát célja, hogy távolról, az utca másik oldaláról, vagy pl. autóból is jól lássák. A népszavazási plakátról egyértelműen ki kell derülnie, kinek az üzenetét közvetíti”, de e követelményeknek az általa kifogásolt óriásplakát nem felel meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A kérelmező érintettsége ellen ható körülmények, tények nem merültek fel, ezért ennek részletes elemzését a Kúria mellőzte. Utal egyben arra, hogy az országos népszavazási ügyben az esetleges érintettség hiányát a felülvizsgálati eljárásban nem lehet megállapítani, mert az Nsztv. legitimáció hiányában történő elutasításra e tekintetben nem ad lehetőséget (Knk. IV.37.222/2016/9. számú, Kvk.V.37.849/2016. számú végzései).
- [12] A Kúria már több döntésében rámutatott arra, hogy a népszavazási eljárásban, az Nszt. és az Nsztv. 1.§. (1) bekezdése szerinti törvényi felhatalmazás folytán szubszidiáriusan alkalmazandó Ve. csak meghatározott esetekben ad lehetőséget arra, hogy népszavazási ügyben valamely jogkérdés eldöntése érdekében a jogalkalmazási körbe e törvényeken kívül egyéb jogszabályokat is be lehessen vonni. A Kúria korábban hozott döntései egyértelműen állást foglaltak abban a kérdésben is, hogy a választási, népszavazási plakátra irányadó rendelkezéseket az Nsztv.1. §. (1) bekezdése folytán alkalmazandó Ve.140-144. §-ai konkrétan és teljes körűen tartalmazzák (KGD2014.66., KGD2015.6., KGD.2016.8., BH2014.349., Kvk.III.37.901/2016/2.).

Kvk.V.37.941/2016/3.szám

- [13] A Ve. 140.§-a határozza meg a kampányeszköz fogalmát. E szerint „Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen a
- a) plakát,
  - b) a jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
  - c) politikai reklám és politikai hirdetés,
  - d) választási gyűlés.
- [14] A Ve. 141. §-a értelmében a kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.
- [15] A Ve. 144. § (1) bekezdése alapján plakátnak minősül a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hírhordozó anyagtól függetlenül. (Választási falragasz a nagyméretű, nyomdatechnikailag sokszorosított, nagyobb alakú kültéri hirdetemény). A Ve. 144. §-a tehát (az ehhez fűzött indokolásnak megfelelően) taxatív, részletes, speciális szabályozást rögzít a plakátra vonatkozóan. Rámutat egyben a Kúria arra, hogy a politikai reklámmal és politikai hirdetéssel ellentétben, a Ve. 144.§-a a plakátra vonatkozó szabályozás kapcsán nem ad lehetőséget az Mttv. vagy más egyéb jogszabály (MMr.) rendelkezéseinek alkalmazására.
- [16] A kérelmezett és a kérelmező között nem volt vita a tekintetben, hogy a kifogással érintett plakát népszavazási választási kampányeszköz, ezért erre, ahogyan azt az előzőekben a Kúria ismertette, nem alkalmazhatók az Mttv. szabályai. A kérelmezett tehát érdemben jogszerűen állapította meg, hogy a választási plakáton nem kötelező az impresszum feltüntetése.
- [17] A Kúria osztja a kérelmezett jogi álláspontját a tekintetben, hogy a választás tisztaságára, a jóhiszemű és a rendeltetészerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveknek kizárólag az olyan plakát (kampányeszköz) felel meg, „amelyből magából, egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható, hogy kinek a támogatására ösztönöz”. Nem ért egyet azonban azzal a határozatba foglalt ténybeli következtetéssel, mely szerint önmagában az, hogy a kérelmező „maga is hivatkozik a népszavazási plakáton szereplő feliratra”, a kifogással érintett plakátot alkalmassá teszi „arra, hogy az érdeklődők megállapíthassák, ki volt a megrendelője és kinek a támogatására ösztönöz”. A kérelmező ugyanis kifogását, egyebek mellett, arra hivatkozva terjesztette elő, hogy „az óriásplakátról legközelebb készített fénykép jobb alsó sarkában szabad szemmel, gyalogosan (pl. autóból egyáltalán nem látni) és közvetlen közlőrl is csak nehezen, alig olvasható, hogy ”Készült Magyarország Kormányának megbízásából”. A kérelmezettnek ezért nemcsak a határozata szerinti egyetlen adatot, hanem minden rendelkezésére álló adatot, tényt, körülményt, bizonyítékot, így a becsatolt fényképfelvételeket is értékelnie kellett volna.
- [18] A népszavazási eljárásban, a törvényi szabályozás miatt, a Kúria előtt nem kerülhet sor bizonyítás felvételére. A népszavazási eljárásra is irányadók a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) rendelkezései, melyek szerint a bíróság hivatalból bizonyítást nem vehet fel és a tényállást a felek által elé tárt bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelése alapján, a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelő indokolási kötelezettségét is teljesítve állapítja meg, továbbá a Kúria kizárólag a rendelkezésére álló iratok alapján dönthet. A Kúria, a kérelmező által Pp. 163. § (3) bekezdésére utalás miatt, hivatkozva a Kvk.III.37.901/2016/2. számú döntésre is, megjegyzi, hogy a népszavazási kampányidőszakban az egyes résztvevők által alkalmazott kampányeszközök tekintetében nincsenek olyan köztudomásúként elfogadható tények, amelyekre bírósági döntés alapozható lenne. A kérelmező előadását, amely szerint a kifogásolt plakát a sajtóból megismerhető „országos terjesztésű” volt, a Kúria az előtte folyó eljárásban mindezek miatt nem értékelhette köztudomású ténynek.
- [19] A plakát, így a népszavazási kampány részeként közzétett óriásplakát is mindig valamilyen üzenet hordoz (Lásd.: Ve.140-141. §-ai). A plakát jellegéből, céljából, rendeltetéséből, továbbá a rá vonatkozó szabályozásból adódóan nem közvetlen közlőrl és nem különösen gondos vizsgálat eredményeként kell kiderülnie annak, kinek és milyen jellegű támogatására hív fel. Ezt, ahogyan a kérelmezett is megállapította a határozatában, egy kampányban a plakátnak „magából egyértelműen és nyilvánvalóan megállapítható” módon kell jeleznie. E követelményeknek azonban a Kúria rendelkezésére álló bizonyítékok szerint nem felel meg a kifogásolt választási plakát. A becsatolt fényképfelvételekből ugyanis az állapítható meg, hogy alapos a kérelmező e körben előadott érvelése. A kifogásolt óriásplakátról készített fényképfelvételek egyértelműen igazolják, hogy a plakát jobb alsó sarkában lévő felirat még közvetlen közlőrl is csak nehezen, alig olvasható,

Kvk.V.37.941/2016/3.szám

ebből következően pl.: autóból nyilvánvalóan nem látható.

- [20] A kifejtettükre figyelemmel a Kúria azt állapította meg, hogy a kifogásolt plakát nem felel meg a rá vonatkozó törvényi követelményeknek, ezért sérti a Ve. 2. § (1) bekezdése a) és e) pontja szerinti, a választás tisztaságára és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásra vonatkozó alapelveket. E rendelkezések megsértése ugyanis mindig megállapítható abban az esetben, ha valaki a jogosultságával (jelen ügyben a kampányeszköz használatával) nem a jogszabályi rendelkezésekkel, illetve ezek céljával, rendeltetésével összhangban állóan él. A kérelmező megsértett törvényhelyként megjelölte az esélyegyenlőségre vonatkozó alapvető rendelkezést is, de ennek kapcsán értékelhető érvelést nem terjesztett elő, ezért e körben a Kúria érdemben nem hozhatott döntést.
- [21] A Kúria, ahogyan erre már korábban is utalt, a kifogással kapcsolatos bírósági eljárásban kizárólag a rendelkezésére álló adatok alapján és a jogvita eldöntésére irányadó jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel dönthet. Tekintettel arra, hogy 2016. október 2-án a népszavazási eljárással kapcsolatos kampány és maga a népszavazási eljárás is befejeződött, és az Nsztv. szabályai kizárólag a népszavazási eljárásban alkalmazhatók, a Kúriának nem volt jogszabályi lehetősége arra, hogy egy esetleges későbbi, jelenleg még ismeretlen okból induló jövőbeli népszavazási eljárás tekintetében alkalmazza a kérelmező által kért jövőbeli jogsértő magatartástól való eltiltás intézkedést.
- [22] A Kúria – az előzőekben részletezettek miatt - döntését az Nsztv. 1. § (1) bekezdése értelmében alkalmazandó Ve. 235. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendelkező részben foglaltak szerint hozta meg.

Záró rész

- [23] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Ve. 229. § (2) bekezdése alapján nem peres eljárásban bírálta el.
- [24] A bírósági felülvizsgálati eljárási illetékre vonatkozó rendelkezés a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-ában foglaltakon alapul.
- [25] A Kúria döntése elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2016. október 10.

Dr. Lomnici Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr. Kárpáti Magdolna sk. előadó bíró,
Dr. Kurucz Krisztina sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő